

Kvinno- och familjehälsa I Women's- and Family Health I

12 högskolepoäng

12 credits

Ladokkod: 62KF01

Version: 3.0

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2015-12-16

Gäller från: VT 2016

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Sexuell och reproduktiv hälsa (A1N)

Utbildningsområde: Medicin

Ämnesgrupp: Medicin

Förkunskapskrav: Följande avslutade och godkända kurser som ingår i Barnmorskeutbildning, 90 hp:

- Profession, teori och metod, 7,5 hp
- Kvinnors sexuella och reproduktiv hälsa, 6 hp
- Det normala barnafödandet, 9 hp, ska alla delmoment förutom salstentamen och hemtentamen i neonatologi vara godkända

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

I kursen ingår färdighetsträning inom mödrahälsovård och BB-vård samt gynekologisk vård där vårdhandlingar och vårdaktiviteter som främjar sexuell och reproduktiv hälsa i ett livscykel-, kultur- och genusperspektiv tränas. Vidare ingår träning i att informera, undervisa och handleda kvinnor i amningsfrågor och amningsteknik samt att ge stöd till blivande och nyblivna föräldrar. Dessutom behandlas tillämpning av diagnostik och tekniker inom ante- och postnatalvård, hälsokontroller och rådgivning. Etiska frågeställningar behandlas.

Mål

Kursens syfte är att studenten ska skaffa sig grundläggande kunskaper inom mödrahälsovård med avseende på att vårda, stödja och stärka kvinnor och familjer som genomgår en normal graviditet och grundläggande kunskaper i att vårda, stödja och stärka kvinnor och familjer efter förlossning. Dessutom skall studenten skaffa sig grundläggande kunskaper inom gynekologisk vård med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- identifiera och analysera kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa ur ett livscykel-, kultur- och genusperspektiv i syfte att stödja och stärka övergången till moderskap,
- identifiera och värdera pedagogiska metoder inom området sexuell och reproduktiv hälsa.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- utföra vårdhandlingar och vårdaktiviteter som främjar den sexuella och reproduktiva hälsan i ett livscykel-, kultur- och genusperspektiv och som förebygger ohälsa,
- informera, undervisa och handleda och etablera vårdande relationer som stödjer och stärker kvinnor som inleder amning samt informera, undervisa och handleda medarbetare i amningsfrågor och amningsteknik,
- ge kostrådgivning i samband med graviditet och barnafödande,
- stödja och stärka blivande och nyblivna föräldrar,
- arbeta hälsofrämjande med utsatta kvinnor,

- värdera och använda medicinsk diagnostik och tekniker inom barnmorskans kompetensområde,
- genomföra den dokumentation som berör barnmorskans ansvars- och verksamhetsområde utifrån gällande lagar och författningar,
- kunna delta i kvalitetsarbete av mödravårdens, preventivmedelsrådgivningens samt BB-vårdens,
- genomföra och utvärdera hälsoövervakning av kvinnan under okomplicerad graviditet, barnsbörd och efterkontroll, preventivmedelsrådgivning,
- förebereda och planera genomförande och utvärdering av föräldrautbildning
- genomföra hälsokontroller och rådgivning,
- tillämpa kunskaper kring abortrådgivning,
- skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
- visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- visa ett vårdande och etiskt förhållningssätt i mötet med kvinnan och hennes familj/närstående för att stödja och stärka sexuell och reproduktiv hälsa,
- värdera och analysera etiska dilemman i relation till barnmorskeprofessionens etik.

Undervisningsformer

Verksamhetsförlagd utbildning vid Barnmorskemottagning, BB-vård samt inom gynekologisk vård.

Seminarier.

Verksamhetsförlagd utbildning innebär tillämpade och problemorienterade studier i relation till barnmorskeprofessionen. Studierna är koncentrerade på mål, medel och metoder i vårdande gällande sexuell och reproduktiv hälsa och i möten med patienter, deras familjer, närstående och yrkesverksamma. En barnmorska är studentens handledare inom VFU i kursen Kvinnohälsovård I. Målformulering, planering och utvärdering sker i samverkan mellan student, handledare och lärare. Undervisningen bedrivs vanligtvis på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Klinisk verksamhetsförlagd examination inom Mödrhälsovård, 7,5 hp
- Klinisk verksamhetsförlagd examination inom BB-vård, 4,5 hp
- Skriftlig inlämningsuppgift
- Seminarium

Bedömning av studentens måluppfyllelse i den verksamhetsförlagda utbildningen sker fortlöpande. Mittbedömning och slutbedömning görs tillsammans med ansvarig lärare i dialog med student, bashandledare och eventuellt huvudhandledare utifrån ett speciellt bedömningsunderlag för verksamhetsförlagd utbildning.

Obligatoriska moment:

- Seminarier

Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första tentamenstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagd utbildning har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Student som inte godkänts

under verksamhetsförlagd utbildning har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatorisk möjligheter

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i Barnmorskeutbildning, 90 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

Bilaga: Litteraturlista för Kvinno- och familjehälsa I (62KF01)

- Arg. Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi. (senaste upplaga). *Metodbok för evidensbaserad obstetrik och gynekologi*. Rapport nr. 50. 30 s.
- Berg, M. & Lundgren, I. (Red.) (senaste upplaga). *Att stödja och stärka: Vårdande vid barnafödande*. Lund: Studentlitteratur. 246 s.
- Bonnie, J. (2014). *Sal 2*. Stockholm: Sekwa förlag. 191 s.
- Bryar, R & Sinclair, M. (senaste upplaga). (red). *Theory for midwifery practice*. London: MacMillan Press Ltd. Ca 100 s.
- Colson, S. (2012). *Biological Nurturing: The Laid-back Breastfeeding Revolution*. Midwifery Today spring. www.midwiferytoday.com
- Gottlieb, C. & von Schoultz, B. (Red.) (Bonnie, J. (senaste upplaga). *Sal 2*. Stockholm: Sekwa förlag. 191 s.). *Öppenvårdsgynekologi*. Stockholm: Liber. 296 s. Valda delar
- Hedenus, A., Björk, S & Shmulyar Gréen, (red). (2015). *Feministiskt tänkande och sociologi. Teorier, begrepp och tillämpningar*. Studentlitteratur: Lund. 285 s.
- Kaplan, A., Hogg, B., Hildingsson, I., & Lundgren, I. (senaste upplaga). *Lärobok för barnmorskor*. Lund: Studentlitteratur. 400 s.
- Maršál. K. & Grennert, L. (senaste upplaga). *Obstetrisk öppenvård*. Stockholm. Liber. , ca 150 s. Valda delar
- Palmér, L. (2015). *Amning och Existens. Moderskap, sårbarhet och ömsesidigt beroende vid inledande amning*. Diss. Växjö: Linnéuniversitetet. <http://www.diva-portal.org/smash/search.jsf?dswid=-5212>. 101 s. Valda delar.
- Pilhammar Andersson, E. (red). (senaste upplaga). *Pedagogik inom vård och omsorg*. Lund: Studentlitteratur. 140 s.
- Regeringskansliet. (2013). *Nationell strategi för ett utvecklat föräldrastöd - En vinst för alla*. <http://www.regeringen.se/rapporter/2013/09/s2013.010/>
- Samarbetsprojektet Nationella medicinska indikationer (senaste upplaga). *Indikation för kejsarsnitt på moderns önskan*. Rapport 2011:09. Stockholm: Sveriges kommuner och landsting m.fl. 30 s.
- Socialstyrelsen. (1996). *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om rätt för barnmorskor att förskriva läkemedel i födelsekontrollerande syfte. [SOSFS 1996:21]*. Stockholm: Socialstyrelsen. 6 s.
- Statens beredning för medicinsk utvärdering, SBU. (2000). *Behandling av urininkontinens: Sammanfattning och slutsatser av SBU:s styrelse och råd*. Stockholm: SBU. 8 s.
- Stockholms läns landsting (senaste upplaga). *Regionalt vårdprogram: Bröstkomplikationer i samband med amning*. Stockholm: Stockholms läns landsting. 78 s. Hämtad från www.webbhotell.sll.se/pagefiles/7753/rv_brostkomplikationer_utg2.pdf
- Svensson, K., Velandia, M., Matthiesen, A-S., Welles-Nyström, BL and Widström, A-M. (2013). Effects of mother-infant skin-to-skin contact on severe latch-on problems in older infants: a randomized trial. *International Breastfeeding Journal* 8:1. doi:10.1186/1746-4358-8-1. www.internationalbreastfeedingjournal.com
- Svenska Barnmorskeförbundet (SBF), (senaste upplaga). Svensk förening obstetrik och gynekologi (SFOG). (senaste upplaga). *Mödrahälsovård, Sexuell och Reproduktiv Hälsa*. 136 s.
- Svenska barnmorskeförbundet (SBF). *Den internationella etiska koden för barnmorskor. Översättning av Ethical Code for Midwives (1993/1999), International Confederation of Midwives*. <http://www.barnmorskeforbundet.se/forbundet/vara-radgivande-organ/etiska-radet/>
- Wallin, L. (Red.) (senaste upplaga). *Omvårdnad av det nyfödda barnet*. Lund: Studentlitteratur. 320 s. Valda delar
- Weimers, L., Svensson, K., Dumas, L., Navér, L and Wahlberg, V. (2006) Hands-on approach during breastfeeding support in a neonatal intensive care unit: a qualitative study of Swedish mothers' experiences. *International Breastfeeding Journal*, 1:20. doi:10.1186/1746-4358-1-20. www.internationalbreastfeedingjournal.com

2015-11-10 LIP/MARJ/ila

Beredningsgruppen: 2015-12-03

Utbildningsutskottet: 2015-12-16